

Integrationsrådet i Gentofte Kommune

Referat fra Integrationsrådets møde den 18. april 2013.

Deltagere:

Maja Mølholm, Dansk Flygtningehjælp/Netværksgruppen i Gentofte, formand
Ayesha Khwajazada, flygtninge-/indvandrerepræsentant, næstformand
Ellen Margrethe Andersen, Dansk Flygtningehjælp/Netværksgruppen i Gentofte
Erik Hamre, Handelsstandsforeningen
Jeanette Guldhammer Rasmussen, Skolerådet
Niels Henrik Kromann, Børnerådet

Fra forvaltningen m.v.:

Jacob Berger Strønæs
Karl Bøtker (referent)

Oplægsholdere:

Marianne Bruun, Børnehuset Regnbuen (deltog under punkt 1)
Helle Rode, Børnehuset Regnbuen (deltog under punkt 1)
Nasrin Salem, Børn, Unge og Fritid (deltog under punkt 1)
Rikke Michan, Bakkegårdsskolen (deltog under punkt 1)

Gæster:

Sawsan Aref (deltog under punkt 1)
Afaf Al-Sayegh (deltog under punkt 1)

Afbud:

Amneh Hawwa, flygtninge-/indvandrerepræsentant
Kirsten Kierkegaard, Kommunalbestyrelsen

Fraværende:

Anne Hjorth, Kommunalbestyrelsen
Per Johansen, Håndværkerforeningen
Hanne Grønne Leth, SIG (Sammenslutningen af Idrætsforeninger i Gentofte)

1. Tosprogede børn og deres sproglige udvikling i førskolefasen

På hvilken måde påvirker manglende sprog hos tosprogede børn miljøet i en institution, både for de pågældende børn og for andre børn?

Hvilke muligheder har institutionerne for at sprogstimulere og støtte den sproglige udvikling hos tosprogede børn?

Hvordan påvirker det disse børns skolestart?

Og hvordan kan medarbejdere ved skolen gøre for at støtte og afhjælpe problemerne? Overgang fra børnehave til skole

Maja Mølholm bød Marianne Bruun, Helle Rode, Nasrin Salem og Rikke Michan velkommen til mødet.

Marianne Bruun orienterede indledningsvist om, at det er Regnbuens generelle erfaring, at børn fra tosprogede familier klarer sig bedst, når de har gået i vuggestue og børnehave. Hun understregede samtidig, at det meget vigtigt, at de voksne omkring barnet hjælper det med dets relationer til de andre børn og sikrer, at barnet får et børnehaveliv, ligesom de voksne i daginstitutionerne skal sørge for at et barn ikke bliver stigmatiseret. Regnbuen arbejder derfor ligesom andre institutioner med inklusion.

Marianne Bruun orienterede om, at hvis et barn har sproglige problemer, indstilles det efter dagtilbudslovens § 11 til en sprogvurdering hos talepædagog. Vurderer talepædagogen, at barnet har sproglige problemer, får barnet 2,6 timers sprogstimulering pr. uge. Har et barn evt. særlige problemer, kan der også ydes psykologhjælp til barnet. Ud over hjælpen fra talepædagogerne er pædagogerne meget opmærksomme på sprogstimulering, og benævner således hele tiden handlinger, genstande m.v.

Det er Regnbuens erfaring, at det, at et barn kan dansk, er meget vigtigt ikke blot for barnet selv, men også for dets omgivelser, herunder de børn det er sammen med. Børn, der ikke kan dansk, bliver ofte udfarende. De har generelt sværere ved at lege end andre, da lege i høj grad består af aftaler, der formuleres via sprog. Det er også vigtigt for et barn at kunne udtrykke følelser verbalt.

På spørgsmål fra Erik Hamre oplyste Marianne Bruun, at der p.t. ikke anvendes IT-programmer til sprogstimulering i Regnbuen. Hun orienterede i den forbindelse om, at en talepædagog sprogstimulerer barnet mens det er sammen med de andre børn, f.eks. under lege.

Ellen Margrethe Andersen oplyste, at nogle forældre i Netværkshuset oplyser, at mens de selv oplever deres børn som velfungerende og/eller har et stort (dansk) ordforråd, er det institutionens opfattelse at samme barn ikke fungerer godt og/eller ikke kan nok sprog. Marianne Bruun oplyste, at de forskellige opfattelser kan skyldes, at der generelt kræves større sociale kompetencer til som barn at begå sig i f.eks. en børnehave med 20 børn end hjemme. Med hensyn til sprog har talepædagoger via test nogle gange kunnet konstatere, at et barn trods stort ordforråd kun havde ringe sprogforståelse. Institutionerne drøfter sådanne problemer med forældrene. Nogle institutioner – bl.a. Regnbuen – kan foretage en sådan drøftelse via hjemmebesøg, forudsat at forældrene er indstillet herpå. Ønsker forældre ikke hjemmebesøg, holdes der møde på institutionen. Det er forståeligt, at det ”går lige ind” hos mange forældre, hvis de får at vide, at deres barn har problemer. Det er imidlertid vigtigt for en institution at gøre et barns forældre opmærksomme på et eventuelt problem, for i samarbejde med forældrene at søge det løst.

Helle Rode viste herefter en række af de redskaber der benyttes i Regnbuen, herunder en pædagogisk tavle der bl.a. benyttes til at orientere børnene om dagens forløb. Endvidere har mange børn glæde af bogen ”De første 100 ord,” som findes på mange sprog, f.eks. arabisk/dansk.

Marianne Bruun orienterede herefter om skoleovergang. Regnbuen har et godt samarbejde med skolerne, herunder Bakkegårdsskolen. Eksempelvis har denne skole hjulpet med at tale med et forældrepar, der ikke følte sig trygt ved at barnet skulle i skole. Som led i skoleovergangen får børnene mulighed for at besøge skolen inden skolestart. Dette kan være en logistisk udfordring for såvel institutioner som skoler, da institutionerne kan aflægge besøg på flere skoler, og skolerne omvendt kan modtage besøg af flere institutioner.

I ganske særlige tilfælde kan et barn få udsat sin skolegang på baggrund af en konkret helhedsvurdering. Skoleudsættelse sker i ca. 2-3 tilfælde om året for tosprogede børn, der har modtaget § 11-støtte. Vurderes der efter en konkret helhedsvurdering behov for skoleudsættelse, går der i dialog med forældrene herom. Skoleudsættelse kræver forældrenes samtykke, skolens godkendelse og en handleplan fra institutionen. Samtidig er det vigtigt at være opmærksom på, at et barns kompetencer m.v. godt kan udvikle sig meget fra den oprindelige helhedsvurdering frem til skolestart, hvorfor skoleudsættelse kan vise sig unødvendig.

På spørgsmål fra Ellen Margrethe Andersen svarede Rikke Michan, at de børn der ønskes skoleudsat, men alligevel starter, klarer sig. Skolerne yder den nødvendige støtte til de børn der har behov herfor, men vil gerne i dialog med institutionerne om skoleudsættelser. Udgangspunktet hos skolerne er, at det er bedst at børnene har samme skolestartsalder, hvorfor udsættelse bør kræve, at der foreligger helt særlige forhold. Skolerne "følger" dog ikke disse elever med henblik på at vurdere, hvordan det går dem videre i skoleforløbet op gennem klasserne, hvilket Maja Mølholm anbefalede at man gjorde.

Rikke Michan oplyste videre, at der udover den generelle overlevering af børn fra børnehave til skole er særlig ordning for basisbørn, d.v.s. børn der først er kommet i børnehaven inden for det sidste halve år før skolestart. Ligeledes er der et udvidet samarbejde om "§ 11-børn" - de børn, der har modtaget særlig sprogstimulering i institutionerne - mellem ViTo, skolen og tosprogskonsulenter på småbørnsområdet. Inden for det seneste år er der endvidere etableret tværgående samarbejde med bl.a. Jobcenter Gentofte og PPR (Pædagogisk, Psykologisk Rådgivning). Etableringen af et sådant samarbejde kræver samtykke fra forældrene, dette gives dog altid. I den forholdsvis korte periode denne ViTo-indsats har været etableret, har erfaringerne været gode.

Nasrin Salem orienterede herefter om skole- og hjemvejledernes arbejde i relation til emnet for dette dagsordenspunkt. Hun understregede indledningsvis, at mange børn og forældre klarer sig godt, hvorfor det er vigtigt ikke at generalisere problemer og udfordringer. Hun orienterede herefter om, at hun i sit arbejde har oplevet følgende problemstillinger i enkelte familier:

- Manglende opmærksomhed på sprogstimulering i hjemmet, dels fordi forældrene ikke går til danskundervisning, dels fordi de ikke taler meget med barnet på modersmålet. Hun opfordrer disse forældre til at tale mere med deres børn på modersmål og forklarer dem vigtigheden af sprogstimulering.
- Manglende besøg i Netværkshuset, hvor forældrene kan drøfte problemer m.v. med andre.
- Nogle forældre har ikke taget 0. klasse så alvorligt, hvilket kan resultere i en del fravær hos barnet.
- Nogle forældre har ikke været opmærksomme på at melde tilbage, hvis deres barn f.eks. er inviteret til en fødselsdag. Dette kan være en udfordring i forhold til forældre med dansk etnisk baggrund, der vil forvente at der bliver svaret.
- Nogle forældre anvender ikke forældreintra. Dette kan skyldes sprogproblemer, men nogle forældre har også vanskeligheder ved at bruge computer

På spørgsmål fra Jeanette Gulddammer Rasmussen oplyste Afaf Al-Sayegh og Sawsan Aref, at de begge er på forældreintra. Det samme gælder Afaf Al-Sayeghs mand, selvom han ikke kan dansk. Det var Afaf Al-Sayegh opfattelse, at der kunne være forskellige årsager til at nogle forældre ikke benytter forældreintra, f.eks. sprogproblemer, at man er ligeglad med forældreintra, eller har vanskeligt med at ved at anvende IT.

Rikke Michan og Jacob Berger Strønæs oplyste, at fra 2013 skal skoleindskrivningen ske elektronisk. Jacob Berger Strønæs oplyste, at kommunen allerede arbejder på at løse de udfordringer, dette giver for forældre, som ikke er fortrolige med anvendelse af IT. Ved indskrivningerne anbefales forældrene at notere, om de har brug for tolk.

Maja Mølholm takkede afslutningsvis oplægsholderne for deltagelsen på mødet.

2. Kvoteflygtninge i 2012 og 2013

Karl Bøtker gennemgik en oversigt over antal kvoteflygtninge fordelt på nationalitet samt civilstand (uledsagede flygtningebørn, gifte flygtninge m.v.) Oversigten var udsendt sammen med dagsordenen.

Der blev spurgt, om oversigten viste alle flygtninge der kom til Gentofte Kommune, herunder FN-flygtninge. Det kan efterfølgende oplyses, at FN-flygtninge vil indgå i den kommunekvote, Gentofte Kommune har fået tildelt af Udlændingestyrelsen. Der er dog ikke kommet FN-flygtninge til Gentofte Kommune i 2012 til april 2013, hvorfor samtlige flygtninge i denne periode efter det af Udlændingestyrelsen oplyste er asylansøgere. Ægtefæller og børn, der familiesammenføres med en kvoteflygtning, indgår dog ikke på listen, da de ikke betragtes som kvoteflygtninge i udlændingelovgivningens forstand.

Integrationsrådet drøftede, om det var hensigtsmæssigt at Udlændingestyrelsen tildeler Gentofte Kommune flygtninge fra en lang række nationer fra flere kontinenter. Der blev peget på, at integrationsindsatsen kan vanskeliggøres af at flygtninge kommer fra en række lande med forskelligt sprog m.v. Omvendt blev der peget på, at mange flygtninge fra samme sprog- eller kulturområde vil kunne indebære u hensigtsmæssige ghettodannelser. Det besluttedes at drøfte emnet tildeling af kvoteflygtninge på rådets kommende møde.

3. Orientering

Arbejdet i LBR (Ellen Margrethe Andersen)
DFUNK og Ungdomsskolen (Maja Mølholm)
Cook4food (Erik Hamre)
Invitation til middag (Maja Mølholm)
Ungeprojektet (Ayesha Khwajazada)
Integrationsrådets budget 2013

LBR: Ellen Margrethe Andersen oplyste, at der i den kommende uge afholdes en temadag om den nye kontanthjælpsreform.

DFUNK og Ungdomsskolen: orienteringen blev udsat.

Cook4food: Erik Hamre orienterede om hjemmesiden www.cook4food.dk, der er oprettet af to studerende. Hjemmesiden har til formål at danne sociale kontakter via madlavning. Man kan således aftale, at andre kommer hos en og laver mad, eller selv tilbyde sig som frivillig kok i andres hjem. Erik Hamre og Maja Mølholm har tidligere på året holdt møde med de to studerende, og foreslået dem at lade hjemmesiden oversætte til en række sprog, herunder arabisk. Den er nu

oversat til engelsk. Maja Mølholm fandt at det var et imponerende projekt, der nok mest er interessant for unge.

Invitation til middag: Maja Mølholm orienterede om, at der arbejdes på at finde tilstrækkelig mange familier med anden etnisk baggrund til at deltage i arrangementet. Arbejdsgruppen, der består af hende, Amneh Hawwa og Jeanette Guldhammer Rasmussen, arbejder på at afholde arrangementet i september 2013.

Ungeprojektet: Ayesha Khwajazada oplyste, at det har været nødvendigt at aflyse dette igen på grund af eksaminer. Niels Henrik Kromann oplyste, at arbejdsgruppen vil overveje om konceptet eventuelt skal ændres i forbindelse med et arrangement i efteråret 2013. Erik Hamre foreslog at der tages kontakt til Frivillighedscenteret om mulighederne for input m.v. til arrangementet.

Integrationsrådets budget 2013: Karl Bøtke oplyste, at der medio april resterer 37.800 kr. som uforbrugte midler.

4. Eventuelt

Intet.